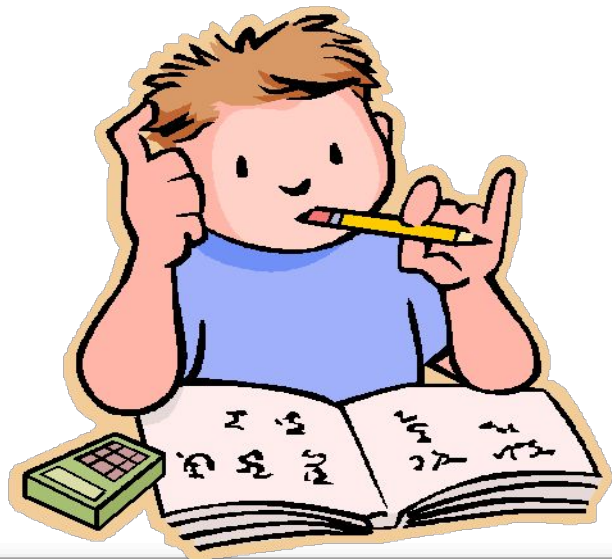
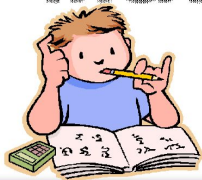

Правопис і відмінювання числівників

Правопис і відмінювання числівників

План

1. Відмінювання власне кількісних та збірних числівників. Типи відмінювання.
2. Відмінювання неозначено-кількісних числівників.
3. Відмінювання дробових числівників.
4. Відмінювання порядкових числівників.

ЧИСЛІВНИК

частина мови

вказує на **кількість**, порядок при лічбі
відповідає на питання **скільки?** **котрий?**
у реченні - **другорядний член**

КІЛЬКІСНІ

Скільки? один
сто
тисяча

змінюються
за **відмінками**

ПОРЯДКОВІ

Котрий? перший
сотий
тисячний

змінюються,
як **прикметники**

Відмінок

Питання

Н.В

скільки?

Р.В.

скільких?

Д.В

скільким?

З.В.

скільки?

О.В.

скількима?

М.В.

на скільких?

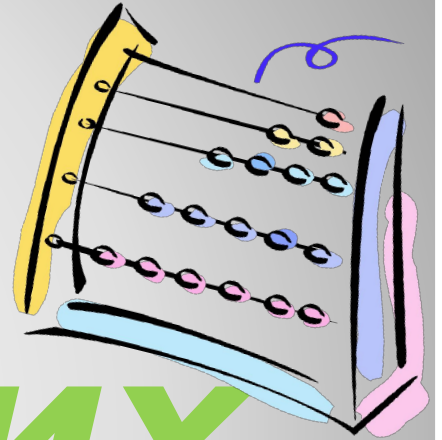
Відмінювання

власне

кількісних

та збірних

числівників

Типи відмінювання

1. 1
2. 2,3,4
3. 5-20,30
4. 50,60,70,80
5. 40,90,100
6. 200-900

1 тип

(1)

Числівник **один** має форму
- числа,
- змінюються за родами
Числівник **один, одна,
одно(одне), одні**
відмінюються як
прикметники твердої
групи.

Відмінок	Число			
	однина			мно- жина
	чоловічий	середній	жіночий	
<i>Н.В</i>	один	одне (одно)	одна	одні
<i>Р.В.</i>	одного	одного	одної (однієї)	одних
<i>Д.В</i>	одному	одному	одній	одним
<i>З.В.</i>	один (одного)	одне (одно)	одну	одні (одних)
<i>О.В.</i>	одним	одним	одною(од- нією)	одними
<i>М.В.</i>	на (в)одно- му(однім)	на(в)одно- му (однім)	на (в) одній	на (в) одних

2 тип (2,3,4)

Числівники *два,*
три, чотири
і відповідні їм збірні:
двоє, троє, четверо.

Числівник *два* має форми
чоловічого і жіночого роду.

Відмінок	Числівники		
<i>Н.В</i>	два, дві, двоє	три, троє	чотири, четверо
<i>Р.В.</i>	двох	трьох	чотирьох
<i>Д.В</i>	двом	трьом	чотирьом
<i>З.В.</i>	два, дві, двоє (двох)	три, троє (трьох)	чотири, четверо (чотирьох)
<i>О.В.</i>	двома	трьома	чотирма
<i>М.В.</i>	на (у) двох	на (у) трьох	на (у) чотирьох

3 тип

(5-20, 30)

За цим типом
відмінюються числівники

п'ять - двадцять,

тридцять

і відповідні їм збірні

числівники: *п'*

ятеро - тридцяттеро

Відмінок	Числівники		
<i>Н.В</i>	вісім, восьмеро	тринадцять, тринадцятеро	двадцять, двадцятеро
<i>Р.В.</i>	вісьмох (восьми)	тринадцяти (тринадцятьох)	двадцяти (двадцятьох)
<i>Д.В</i>	вісьмом (восьми)	тринадцяти (тринадцятьом)	двадцяти (двадцятьом)
<i>З.В.</i>	вісім (вісьмох)	тринадцять (тринадцятьох)	двадцять (двадцятьох)
<i>О.В.</i>	вісьма (вісьмома)	тринадцятьма (тринадцятьо- ма)	двадцятьма (двадцятьома)
<i>М.В.</i>	на (у) восьми (вісьмох)	на (у) тринадцяти (тринадцятьох)	на (у) двадцяти (двадцятьох)

4 тип

(50, 60, 70, 80)

Відмінюються числівники
п'ятдесят, шістдесят,
сімдесят, вісімдесят.

Це складні числівники, у яких при відмінюванні змінюється лише друга частина (*десят*).

Ці числівники мають паралельні форми
в Р. Д. О. М. відмінках.

Перед закінченням *-ох, -ом, -ома, -ом* після

[т'] пишеться **ь** (м'який знак).

	Числівники			
<i>Н.В.</i>	п'ятдесят	шістдесят	сімдесят	вісімдесят
<i>Р.В.</i>	п'ятдесяти (п'ятдесятьох)	шістдесяти (шістдесятьох)	сімдесяти (сімдесятьох)	вісімдесяти (вісімдесятьох)
<i>Д.В.</i>	п'ятдесяти (п'ятдесятьом)	шістдесяти (шістдесятьом)	сімдесяти (сімдесятьом)	вісімдесяти (вісімдесятьом)
<i>З.В.</i>	п'ятдесят, п'ятдесятьох	шістдесят, шістдесятьох	сімдесят, сімдесятьох	вісімдесят, вісімдесятьох
<i>О.В.</i>	п'ятдесятьма (п'ятдесятьома)	шістдесятьма (шістдесятьома)	сімдесятьма (сімдесятьома)	вісімдесятьма (вісімдесятьома)
<i>М.В.</i>	на (у) п'ятдесяти (п'ятдесятьох)	на (у) шістдесяти (шістдесятьох)	на (у) сімдесяти (сімдесятьох)	на (у) вісімдесяти (вісімдесятьох)

5 тип

(40, 90, 100)

Числівники *сорок, дев'яносто, сто* в усіх відмінках, крім називного і знахідного, мають закінчення *-а*.

Відмінок	Числівники		
<i>Н.В</i>	сорок	дев'яносто	сто
<i>Р.В.</i>	сорока	дев'яноста	ста
<i>Д.В</i>	сорока	дев'яноста	ста
<i>З.В.</i>	сорок	дев'яносто	сто
<i>О.В.</i>	сорока	дев'яноста	ста
<i>М.В.</i>	на (у) сорока	на (у) дев' яноста	на (у) ста

6 тип (200-900)

Числівники цього типу – складні *(двісті, триста, чотириста, п'ятсот, шістсот, сімсот, вісімсот, дев'ятсот)*.

При відмінюванні в них змінюються обидві частини.

Відмінок	Числівники		
<i>Н.В</i>	чотириста	п'ятсот	дев'ятсот
<i>Р.В.</i>	чотирьохсот	п'ятисот	дев'ятисот
<i>Д.В</i>	чотирьомстам	п'ятистам	дев'ятистам
<i>З.В.</i>	чотириста (чотирьохсот)	п'ятсот (п'ятисот)	дев'ятсот (дев'ятисот)
<i>О.В.</i>	чотирмастами	п'ятьмастами (п'ятьомаста-ми)	дев'ятьмастами
<i>М.В.</i>	на (у) чотирьохстах	на (у) п' ятистах	на (у) дев' ятистах

Відмінок

Питання

Н.В

скільки?

Р.В.

скільких?

Д.В

скільким?

З.В.

скільки?

О.В.

скількима?

М.В.

на скільких?

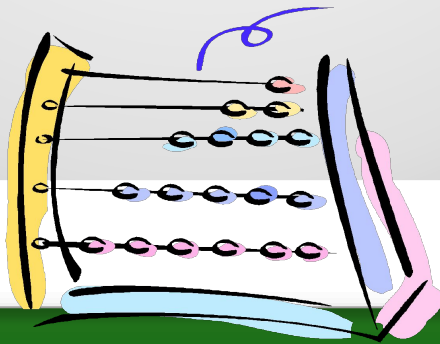
1000

1000000

10000000000

**ТИСЯЧА, МІЛЬЙОН,
МІЛЬЯРД**

Відмінювання неозначено- кількісних числівників

**Багато, небагато,
кілька, чимало,
кільканадцять,
стонадцять**

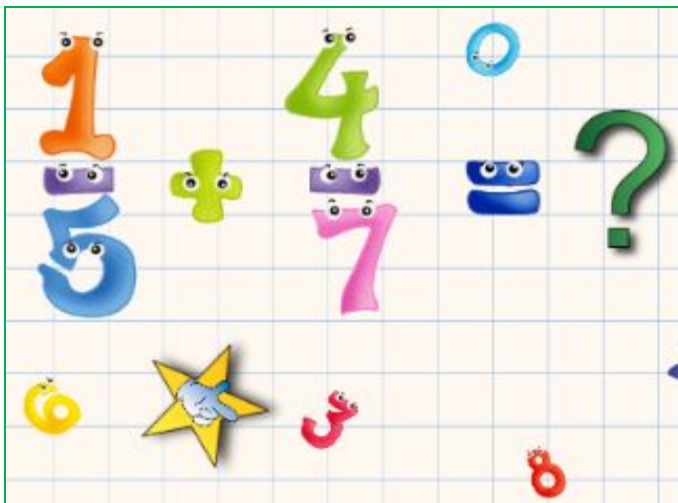
Відмінюються

як числівники ІІІ типу,

тільки без паралельних форм

Відмінок	Числівники	
<i>Н.В</i>	багато	кільканадцять
<i>Р.В.</i>	багатьох	кільканадцятьох
<i>Д.В</i>	багатьом	кільканадцятьом
<i>З.В.</i>	багато (багатьох)	кільканадцять кільканадцятьох
<i>О.В.</i>	багатьма	кільканадцятьма
<i>М.В.</i>	на (у) багатьох	на (у) кільканадцятьох

Відмінювання дробових числівників

A diagram illustrating the addition of two fractions using pie charts. The first pie chart is divided into two equal halves, with one half shaded green. The second pie chart is divided into four equal quadrants, with one quadrant shaded orange. The third pie chart is divided into four equal quadrants, with three quadrants shaded green and one quadrant shaded orange. The equation $\frac{1}{2} + \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$ is written below the pie charts.

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$$

чисельник

$$\frac{2}{3}$$

знаменник

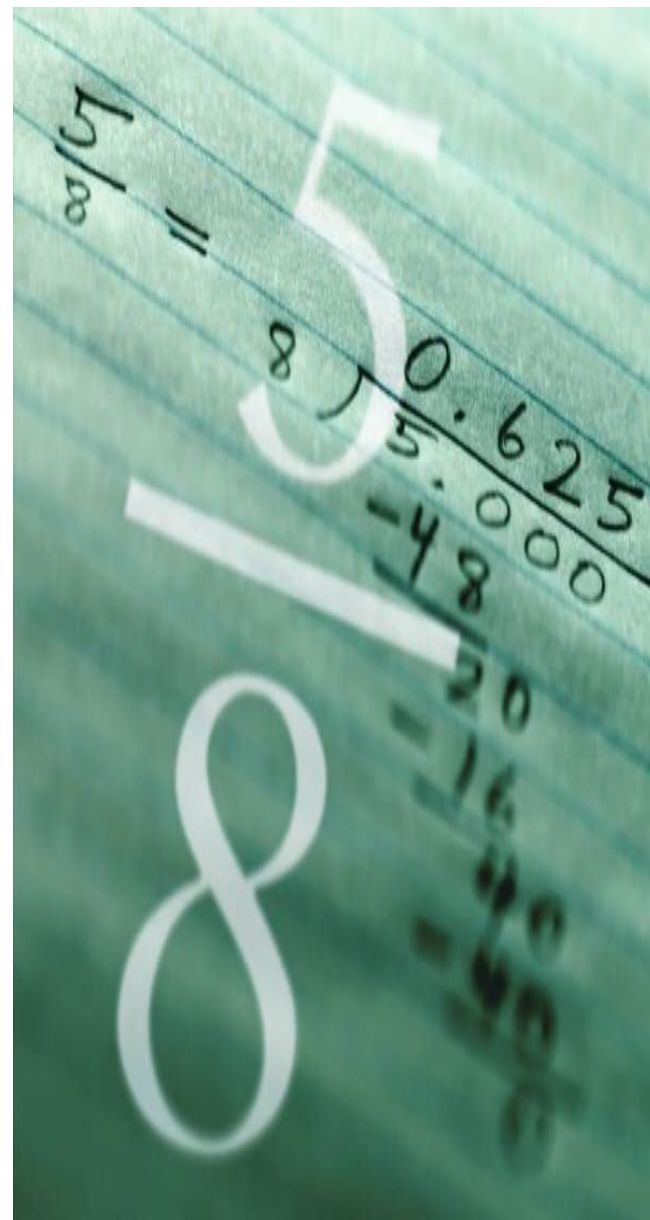

5

Як
кількісний
числівник

8

Як
порядковий
числівник

Відмінок	Числівники
<i>Н.в</i>	п'ять восьмих
<i>Р.в.</i>	п'яти восьмих
<i>Д.в</i>	п'яти восьмим
<i>З.в.</i>	п'ять восьмих
<i>О.в.</i>	п'ятьма восьмими
<i>М.в.</i>	на (у) п'яти восьмих

Відмінювання *порядкових* числівників

Відмінок

Питання

Н.В

котрий?

Р.В.

котрого?

Д.В

котрому?

З.В.

котрий?

О.В.

котрим?

М.В.

на котрому?

Порядкові числівники змінюються за родами, числами, відмінками.

ДВАДЦЯТЬ ТРЕТЯ

Вони відмінюються як прикметники твердої групи (крім числівника третій, який відмінюється, як прикметник м'якої групи).

третій

У складених порядкових числівниках відмінюється тільки останнє слово.

Відмінок	Числівники	
<i>Н.В</i>	тридцятий	двадцять третій день
<i>Р.В.</i>	тридцятого	двадцять третього дня
<i>Д.В</i>	тридцятому	двадцять третьому дню
<i>З.В.</i>	тридцятий (тридцятого)	двадцять третім день
<i>О.В.</i>	тридцятим	двадцять третім днем
<i>М.В.</i>	на (у) тридцятому	на (у) двадцять третьому дні